

Zaaknummer : 00617036
Ons Kenmerk : ODH287924
Datum : 19-04-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 19 mei 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een woning aan de Zuidendijk 286 te Dordrecht en is aangevraagd namens de gemeente Dordrecht. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 31 mei 2021 tot en met 31 december 2022.

Besluit

Wij besluiten de aangevraagde ontheffing af te wijzen.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 19 mei 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een woning aan de Zuidendijk 286 te Dordrecht en is aangevraagd namens de gemeente Dordrecht. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 31 mei 2021 tot en met 31 december 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quickscan beschermde planten- en diersoorten Zuidendijk 286 te Dordrecht, Adviesbureau Mertens B.V., rapportnummer: 2021.3798, mei 2021;
- Brief, Veldinventarisatie huismus Zuidendijk 286 te Dordrecht, Adviesbureau Mertens B.V., kenmerk: 2021.3860, 26 april 2021;
- Activiteitenplan huismus ten behoeve van aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming voor Zuidendijk 286 te Dordrecht, Adviesbureau Mertens B.V., rapportnummer: 2021.3860, mei 2021.

Op 17 februari 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Brief, Reactie vragen ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Zuidendijk 286 te Dordrecht, Adviesbureau Mertens B.V., kenmerk: 2022.3860b, 17 februari 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 31 januari 2022 verzocht om aanvullende gegevens. Op 17 februari 2022 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 29 juni 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Gemeente Dordrecht is voornemens om de woning aan de Zuidendijk 286 te Dordrecht te slopen. Daarbij worden de groene structuren in de tuin van de woning gedeeltelijk verwijderd. Na afronding van de sloopwerkzaamheden wordt het terrein verkocht ten behoeve van woningbouw. De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd vanaf april of mei 2022.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus binnen het plangebied. Ondanks dat de veldbezoeken in de juiste perioden en op de juiste tijden zijn uitgevoerd, is het onderzoek niet geheel uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Gedurende het onderzoek zijn alleen de nestplaatsen binnen het plangebied in kaart gebracht en is er niet onderzocht of er (essentieel) functioneel leefgebied binnen en rondom het plangebied aanwezig is. De functionele leefomgeving van een nest- en rustplaats is de omgeving van die plaats die nodig is om deze als zodanig te laten functioneren. Een nest kan alleen dan succesvol functioneren als zodanig, als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Functioneel leefgebied bestaat uit de volgende structuren/elementen: foerageergebieden, schuilplekken en kwetterplekken in de vorm van groenblijvende struiken, plekken waar kleine steentjes of grit gevonden kunnen worden, zandbaden en water. Voor het vaststellen van de functies van het plangebied voor de huismus, is het derhalve van belang om, naast de nestplaatsen, ook in kaart te brengen waar het essentieel functioneel leefgebied van de huismus zich bevindt. Deze informatie is niet aangeleverd. Daarmee is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning onvoldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Tijdens de quickscan zijn onder het dak van de woning negen nesten van de huismus aangetroffen. Gedurende de soortgerichte veldbezoeken werd echter vastgesteld dat slechts zes van deze nesten in gebruik waren door de huismus. Als gevolg van de werkzaamheden gaan in ieder geval bovengenoemde nestplaatsen verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, tweede, van de Wnb overtreden.

Er kan echter niet worden uitgesloten dat de overige drie nesten een functie vervullen voor de huismus. Mogelijk worden deze nesten als rustplek gebruikt, waardoor ze tevens een jaarrond beschermde status hebben vanuit de Wnb. Daarnaast gaat een deel van het functioneel leefgebied verloren, waarmee de functionaliteit van nest- en rustplaatsen binnen en buiten het plangebied mogelijk wordt aangetast. Hiermee kan er sprake zijn van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de lokale populatie. Doordat overige functies van het plangebied onvoldoende in kaart zijn gebracht is onduidelijk of met de geplande werkzaamheden tevens drie rustplaatsen en mogelijk essentieel functioneel leefgebied van de huismus verloren gaan en ten aanzien van deze functies de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en mogelijk ook vierde lid, van de Wnb worden overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de rapportage 'Activiteitenplan huismus ten behoeve van aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming voor Zuidendijk 286 te Dordrecht' van mei 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 17 februari 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de huismus en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan zes nesten van de huismus verloren. Zes maanden voorafgaand aan de beoogde start van de sloopwerkzaamheden is een huismussentil van het type HT MU 01 van Vivara Pro geplaatst op 45 meter ten westen van de te slopen woning. Deze voorziening wordt ingezet als zowel een tijdelijk als permanent alternatief voor de nestplaatsen die verloren gaan. De effectiviteit van huismussentillen is echter niet bewezen. Bij toepassing van dergelijke experimentele maatregelen, is het van belang om variatie in uitwijkmogelijkheden aan te bieden, waarbij tevens bewezen effectieve voorzieningen worden gerealiseerd. Indien dit niet mogelijk is, dient dit te worden onderbouwd waarom dit niet mogelijk is en dient het effect op de staat van instandhouding van de lokale populatie inzichtelijk te worden gemaakt. In ons verzoek om aanvullende informatie van 31 januari 2022 hebben wij verzocht om aan te geven of er mogelijkheden zijn om aanvullende bewezen effectieve nestvoorzieningen aan te bieden, bijvoorbeeld in nabij gelegen woningen. Deze informatie is niet aangeleverd, met als onderbouwing dat de huismussentil eerder wel als alternatieve voorzieningen is goedgekeurd door Omgevingsdienst Haaglanden (besluiten met kenmerk ODH-2019-00061448 en ODH-2019-00145009). In deze gevallen werden echter naast de huismussentil tevens alternatieve voorzieningen aangeboden en waren de lokale populatie en andere natuurlijke uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving voldoende in kaart gebracht. In de huidige aanvraag is door ons verzocht om aan te geven of er in de omgeving van het plangebied andere natuurlijke uitwijkmogelijkheden, in de vorm van nestlocaties, voor de huismus beschikbaar zijn. Echter is ook deze informatie niet aangeleverd.

In de aanvraag is niet ingegaan op de compensatie van het functioneel leefgebied van de huismus. In ons verzoek om aanvullende informatie van 31 januari 2022 is verzocht om aan te geven welk deel van het functioneel leefgebied verloren gaat en op welke manier dit gecompenseerd wordt. Deze informatie is niet aangeleverd. Er is niet bekend welk deel van het huidige functioneel leefgebied verloren gaat en of er voldoende geschikt functioneel leefgebied aanwezig is in de directe omgeving van de aangeboden nestlocaties. Hiermee kan niet aannemelijk worden gemaakt dat de alternatieve voorzieningen in gebruik genomen zullen worden. Gelet op het voorgaande is onduidelijk of er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden worden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Voorafgaand aan het broedseizoen worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van weringsborstels. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood.

Gelet op het feit dat er zowel gedurende als na de werkzaamheden onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn, kan niet worden aangenomen dat de huismus in het plangebied aanwezig blijft. Daarnaast is bij zowel het onderzoek als bij de compensatie geen rekening gehouden met de functionele leefomgeving van de huismus. Hiermee is de omvang van het effect niet te bepalen en kan de gunstige staat van instandhouding niet worden gewaarborgd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De te slopen woning is gebouwd in 1957 en verkeert in slechte staat. Zo zou er sprake zijn van slechte isolatie, vochtproblemen en lekkage, wat een gevaar kan vormen voor de gezondheid van de bewoners. Er zijn echter geen bewijsstukken aangeleverd ter onderbouwing van de huidige slechte staat van de woning. In ons verzoek om aanvullende informatie van 31 januari 2022 werd verzocht om deze bewijsstukken aan te leveren. In de aanvullingen is verder ingegaan op de technische gebreken van de woning. Bewijsstukken hiervan zijn echter niet aangeleverd. Het is zodoende onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de beoogde werkzaamheden in het belang zijn van de gezondheid van de bewoners.

Het huidige energielabel van de woning is F. Slecht geïsoleerde bebouwing zorgt voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. De toekomstige nieuwbouw zal het energielabel A+ krijgen. De sloop en nieuwbouw dragen bij aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot en hiermee de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid. Tenslotte wordt met de sloop en nieuwbouw de leefbaarheid aangepakt, wat de openbare veiligheid bevordert.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' onvoldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Vanwege het ontbreken van bewijsstukken van de huidige staat van de bebouwing, is niet bekend of het daadwerkelijk nodig is om de woning te slopen vanwege het gevaar voor de volksgezondheid. Wel is bekend dat renovatie van de woning niet mogelijk is, vanwege de beperkte spouwmuur. In de planning wordt voldoende rekening gehouden met de kwetsbare periode van de huismus. De huidige maatregelen maken echter dat niet is geborgd dat er voldoende uitwijkmogelijkheden, zowel in de vorm van nestlocaties als in functioneel leefgebied, worden geboden. Hiermee kan de staat van instandhouding van de huismus niet gegarandeerd worden. Derhalve zijn wij van mening dat er onvoldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Hiervoor is de gemeente Dordrecht bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb niet worden verleend.